րենց սաների թիւը շուտով հազարներով կը հաշուեն։

— Ուրֆայում Ամերիկ. միսիոնարուհի միսս Շատքի ձեռներեցութեամբ բացուած որբանոցի մէջ սկզբում ապաստանարան գըտած 77 տղայ և 83 աղջիկ սաների թիւը 200-ի է հասել։ Այդ որբերի մի մասը խնամւում են Քէմպրիջի համալսարանի ուսուցչապետ Հէրիսի և իր կնոջ օժանդակութեամբ, իսկ միւս մասը ամերիկացի բարեգործների։ Այդտեղ մաս ունի և Գերմանիայում վերջերս կազմուած մի ընկերութիւն՝ Բեռլինի ուսուցչապետ յայտնի Լէպսիուսի նախաձեռնութեամբ (որը ունի և իր առանձին օրգանը Cristliche Oriant)։ Արդէն Ուրֆայ են հասել միսս Պատրուցի (որն արդէն սկսել է հայերէն սովորել), Փայշէր և Էկարտ գերմանական ընկերութեան ծախքով պահուող որբերի խնամատարութեան համար։ Իսկ ընդհանուր վերահսկողութիւնը մնում միսս Շատքի վերայ։

— Իտալացի Բօրգէզ իշխանուհին յանձն է առել որդեգրել և դաստիարակել մօտ 25 երկսեռ հայ որբեր։ Նորերս Ջէնովա ուղարկուեցան Մալաթացի 4 աղջիկ և 8 տղայ հայ որբեր՝ այնտեղ դաստիարակուելու համար։ Դոցա հետ ուղարկուեցան և Ազարեան պատրիարքի կողմից քինը որը՝ Նէապօլ հասցնելու համար։ Իտալական դեսպանի կնոջ ձեռքով Ջէնովա են ուղարկուած Արաբկերցի 6 աղջիկ և 5 տղայ որբեր, որոնցից աղջիկները պիտի դաստիարակուեն Մոնտամանօ քաղաքում, իսկ վերջինները Ոսկանատօյում։ Եթէ այս եղանակով շարունակուի հայ որբերի խնամատարութեան խնդիրը, շուտով կոտորածներից ազատ մնացած բոլոր որբերը զանազան քաղաքական ընկերութիւնների ձեռքը կանցնեն, որոնց հոգատարութեան ու խնամատարութիւնն այնքան էլ բուն քրիստոնէական ոգուց բղխող աղբիւրներից չեն։ Մի քանի տեղերից արդէն հայ որբերից ոմանք թողում փախչում են, աւելի լաւ համարելով նախկին խեղճուկ վիճակը՝ քան այդպիսի դաստիարակութիւնը։

— Լոնդոնի մէջ բնակուող հայերը իրենց մէջ հանգանակութիւն անելով յօգուտ որբերի՝ ուղարկել են ի տնօրինութիւն Ս. Պատրիարքի։

ԲՈՒԼՂԱՐԻԱ.

Բուլղարիայի իշխանապետութեան հրամանով երկրի ներսի քաղաքները բռնութեամբ ուղարկուած հայ գաղթականներից շատերը նորից վերադառնում են Վառնա, որովհետև ոչ մի գործ չկարողացան գտնել ուղարկուած տեղերում։ Կառավարութիւնը ոչինչ արգելք չէ դնում նոցա վերադարձին։ Շատերը պատրաստւում են վերադառնալ կրկին Կ. Պօլիս, իսկ ոմանք այլ տեղ գաղթել։ Նպաստ այժմ ընդունում են միայն հիւանդներն ու խիստ կարօտեալները։ Աւստրիական շոգենաւով Վառնա հասնող 8—10 ընտանիք գաղթականները, որոնք Պօլսից Կիպրոս և Բերիա էին գնացել, պատմում են, որ Միջերկրականի կղզիներն ապաստանող հայ գաղթականները մեծ նեղութեան մէջ են, որովհետև աշխատանքի ոչ մի աղբիւր չկայ։

— Անգլիայից 10 սնդուկ հանդերձեղէն է ստացել Օր. Փրայզէր Զատկական տօներին Վառնայում եղած կարօտ հայ գաղթականներին բաժանելու համար։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ.

ՔԱՂՈՒԱԾՔ Ի ԿՈՆԴԱԿԱՑ Վ.ԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ

Կոնդակ յանուն Տ. Գարեգին քահանայի Խաչատրեանի, որով շնորհի նմա իրաւունք կրելոյ զլանջախաչ քահանայական, ըստ միջնորդութեան Գեր. փոխ-թեմակալին Երևանայ. հմր. 135։

— Յանուն Տ. Վարդան քահանայի Վաղարշապատ գեղջ հմր. 136, որով շնորհի նմա կոչումն աւագ քահանայութեան, ըստ միջնորդութեան Գեր. փոխ. թեմ. Երևանի։

— Յանուն Սինօդի հմր. 137, որով պատուիրեցաւ շրջաբերականաւ հրատարակել, զի յետ այսու վասն գործոց պսակի մի

գիմեցին առ Վեհափառ Տէրն, այլ առ մերձաւորն իւրեանց հոգևոր իշխանութիւնք։

— Յանուն Տ. Աբէլ քահանայի Ղըզըլ-Թամիր գեղջ հմր. 154, որով շնորհի նմա լանջախաչ քահանայական վասն ժրաջան ծառայութեան նորա յօգուտ եկեղեցւոյ տեղւոյն և գաղթականաց։

— Օրհնութեան յանուն քաղաքական ժողովոյ Կ. Պօլսոյ հմր. 168, որով յուշ առնի նոցա զպարտաւորութենէ իւրեանց։

— Յանուն կրտսեր լուսարարի Մայր տաճարի Տ. Ադամ վարդապետի հմր. 177, որով շնորհի նմա լանջախաչ ականակուռ։

— Օրհնութեան և քաջալերութեան յանուն Հայուհեաց բարեգործական ընկերութեան Դաւրիժու՝ հմր. 184։

— Յանուն Տ. Կորիւն վարդապետի հմր. 187, որով կարգի քարոզիչ գիւղօրէից Էջմիածնի գաւառի յընթացս մեծի պահոցս։

— Յանուն Տ. Մեսրովբ քահանայի Մելեան հմր. 209., որով շնորհի նմա կամիլաւկայ գլխարկ։

— Հաստատութեան նորընտիր հոգաբարձութեան թեմակ. հոգևոր դպրանոցին Նոր Նախիջևանի և Բեսարաբիոյ հմր. 211։

— Օրհնութեան և գոհունակութեան յանուն Ստեփաննոսի Գասպարբէկեան վասն 10-ամեայ արդիւնաւոր և հաւատարիմ ծառայութեան նորա ի պաշտաման գանձապետութեան ս. Էջմիածնի ի Հին Նախիջևան՝ հմր. 212։

— Օրհնութեան և գոհունակութեան յանուն Սարգսի Թամամեան Աստրախանցւոյ հմր. 217, վասն նուիրելոյ նորա զքարեայ տունն իւր արժողութեամբ 5000 րուբլեաց ի սեփականութիւն աղքատանոցին Աստրախանի։

— Յանուն Կրօն. ժողովոյ Կ. Պօլսոյ հմր. 227, որով լուծեալ համարի պսակն Մարիամու Սարուխանեան ընդ Գարեգնի Նշանեան ի պատճառս ընդունելոյ առն նորա յԱթէնս զդաւանութիւն յունաց և ամուսնանալոյն ընդ այլում կնոջ, թոյլատրելով յիշեալ Մարիամու մտանել ի նոր ամուսնութիւն, ըստ միջնորդութեան կրօն. ժողովոյ։

— Մխիթարական յանուն պ. Վահրամայ Մութաֆեան հմր. 229, ի պատճառս մահուան հօր նորա Կարապետ—Աղայի։

— Յանուն Սինօդի ս. Էջմիածնի, հմր. 248, որով պատուիրի յառաջացուցանել զարդիւնս մոմավաճառութեան թեմին Երևանայ հոգևոր Դպրանոցի տեղւոյն, ես և թոյլ տալ վիճ. Ատենին ժողովել տարեկան նուէրս յեկեղեցեաց թեմին ի նոյն կէտ նպատակի։

— Յանուն Սինօդի ս. Էջմիածնի հմր. 252, որով Տ. Մեսրովբ Արքեպիսկոպոսն կարգի ի վանահայր Երնջակու ս. Կարապետի վանուց, իսկ արդի վանահայր Տ. Միքայել վարդապետն Տ. Մինասեան փոխադրի ի Հաղարծին պաշտօնիւ վանահայրութեան։

— Օրհնութեան յանուն Աղէքսանդրի Տ. Սարգսեան հմր. 259 վասն նուէրի նորա հնագիտական ժողովածուի։

— Յանուն Սինօդի ս. Էջմիածնի հմր. 278, որով պատուիրի թողուլ զՏ. Սարգիս քահանայն Ճիրեան Նորաշէն եկեղեցւոյ Տփղեաց ի նոյն եկեղեցւոջ յօգնականութիւն Տ. Գէորգ աւագ քահանայի Տէրտէրեանի, որպէս տնօրինեալ է վասն նորա յամին 1895,

— Յանուն Գեր. Տ. Մեսրովբ արքեպիսկոպոսի, որով կարգի վանահայր Երնջակու ս. Կարապետ վանից. թ. 283։

— Յանուն Տ. Մարտիրոս քահանայի Գանձապետեան Նոր Նախիջևանի, որով շնորհի նմա արտօնութիւն կրել զկամիլաւկայ, թ. 302։

— Յանուն Տ. Գրիգոր քահանայի Բալթեօզեան Նոր Բայազիտու, որով շնորհի նմա խաչ լանջական. թ. 305։

— Յանուն Տ. Արիստակէս քահանայի Նալբանդեան Աղէքսանդրապօլու, որով շնորհի նմա խաչ լանջական. թ. 306։

— Յանուն Տ. Աբրահամ քահանայի Սպանդունւոյ, որով շնորհի նմա արտօնութիւն կրել զկամիլաւկայ. թ. 309։

— Յանուն Տ. Ահարոն քահանայի Օշական գեղջ, որով շնորհի նմա արտօնութիւն կրել զկամիլաւկայ. թ. 311։